ВЕРХОВНИЙ СУД
КАСАЦІЙНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ СУД
Управління забезпечення роботи
Першої судової палати
просп. Повітрофлотський, 28, м. Київ, 03063, код ЄДРПОУ 41721784

№ 61-12847св18

Подільський районний суд м. Києва

Київський Апеляційний суд

Бачек Максим Анатолійович
вул.Теремківська, 16, кв. 108,
м. Київ, 03187

Ножовнік Олена Іванівна
вул. Антоновича, 100, кв. 5,
м. Київ, 03150

Рада адвокатів України в особі
Національної асоціації адвокатів
України
Ізовітова Лідія Павлівна
вул. Борисоглібська, 3, пов. 2,
м. Київ, 04071

Організаційний комітет з проведення
конференції адвокатів міста Києва
вул. Борисоглібська, 3, пов. 2,
м. Київ, 04071

Рада адвокатів міста Києва
вул. Білоруська, 30, м. Київ, 04050

Рябенко П. К.
Кваліфікаційно-дисциплінарна
комісія адвокатури м. Києва
вул. Борисоглібська, 3, м. Київ, 04071

Ревізійна комісія адвокатів м. Києва
Вилкова С. В.
вул. Борисоглібська, 3, пов. 2,
м. Київ, 04071

КВАЛІФІКАЦІЙНО-
ДИСЦИПЛІНАРНА
КОМІСІЯ АДВОКАТУРИ
М. КИЄВА

Вхід. № _____
"26" 12 2018 р.

ВЕРХОВНИЙ СУД
Касаційний цивільний суд
56559/0/222-18 від 20.12.2018

Управління забезпечення роботи Першої судової палати Касаційного цивільного суду в складі Верховного Суду повертає цивільну справу за позовом Ножовнік Олени Іванівни, Бачек Максима Анатолійовича до Ради адвокатів України в особі Національної асоціації адвокатів України, Голови Ради адвокатів України, Національної асоціації адвокатів України – Ізовітової Лідії Павлівни, Організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва, треті особи: Рада адвокатів міста Києва в особі Голови – Рябенка П. К., Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури міста Києва в особі голови – Орлова І. Ф., Ревізійна комісія адвокатів міста Києва в особі Голови – Вилкова Сергія Валентиновича, разом з постановою від 28 листопада 2018 року.

Додатки:

1. Цивільна справа № 761/582/17-ц у 7 томах на першу адресу.
2. Копія постанови на 8 арк. на інші адреси.

Помічник судді М. Борисенко

Верховний
Суд

Постанова
Іменем України

28 листопада 2018 року

м. Київ

справа № 761/582/17-ц

провадження № 61-12847св18

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду у складі:

головуючого – Луспеника Д. Д.,

суддів: Гулька Б. І., Синельникова Є. В. (суддя-доповідач), Хопти С. Ф., Черняк Ю. В.

учасники справи:

позивачі: Ножовнік Олена Іванівна, Бачек Максим Анатолійович,

відповідачі: Рада адвокатів України в особі Національної асоціації адвокатів України, голова Національної асоціації адвокатів України та Ради адвокатів України Ізовітова Лідія Павлівна, організаційний комітет з проведення конференції адвокатів міста Києва,

треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору: Рада адвокатів міста Києва в особі голови Рябенка Петра Костянтиновича, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури міста Києва в особі голови Орлова Ігоря Федоровича, Ревізійна комісія адвокатів в особі голови Вилкова Сергія Валентиновича,

розглянув у порядку спрощеного позовного провадження касаційну скаргу Ножовнік О. І., Бачека М. А. на постанову Апеляційного суду міста Києва, у

складі колегії суддів: Панченка М. М., Музичко С. Г., Рейнарт І.
від 22 березня 2018 року,

ВСТАНОВИВ:

Пом

У листопаді 2016 року Ножовнік О. І. та Бачек М. А. звернулись до суд
позовом до Ради адвокатів України в особі Національної асоціації адвок
України, голови Національної асоціації адвокатів України та Ради адвок
України Ізовітової Л. П., організаційного комітету з проведення конфере
адвокатів міста Києва, треті особи – Рада адвокатів міста Києва в ос
голови Рябенка П. К., Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокат
міста Києва в особі голови Орлова І. Ф., Ревізійна комісія адвокатів в ос
голови Вилкова С. В., про визнання нечинними та скасування рішень
розпоряджень.

Позовна заява Ножовнік О. І. та Бачек М. А. мотивована тим, що 11 чер
2016 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 155 «Про скликан
позачергової конференції адвокатів міста Києва, затвердження Поряд
висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Киє
Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення кво
представництва», яким було скликано конференцію адвокатів міста Києв
відповідним порядком денним, утворено організаційний комітет
проведення конференції адвокатів міста Києва, зобов'язано організаційн
комітет з проведення конференції адвокатів міста Києва забезпечи
проведення конференції адвокатів міста Києва, доручено голові Ра
адвокатів України доповнювати склад організаційного комітету. 13 лип
2016 року розпорядженням голови Ради адвокатів України було доповне
склад організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міс
Києва, а рішенням організаційного комітету від 22 липня 2016 року № 2 «П
заходи організаційно-технічного забезпечення проведення конферен
адвокатів міста Києва» було визначено день, час та місце робо
конференції адвокатів регіону. Позивачі вважають, що такі рішення
розпорядження винесені з порушенням вимог Закону України «П
адвокатуру та адвокатську діяльність», оскільки Рада адвокатів України н
наділена повноваженнями скликати конференцію адвокатів регіон
встановлювати порядок денний конференції та утворювати організаційни
комітет, а створений Радою адвокатів України організаційний коміте
жодною нормою Закону не наділений повноваженнями щодо забезпечен
проведення конференції адвокатів регіону, яка скликана Радою адвокаті

України. Голова Ради адвокатів України не наділена повноваженнями доповнювати склад організаційного комітету, а тому скликання конференції адвокатів регіону, встановлення порядку проведення конференції та утворення організаційного комітету у спосіб та у межах, що не передбачені положеннями Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», позивачі вважають протиправними, а прийняті відповідні рішення – незаконними. Відповідно до повноважень, визначених статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» Рада адвокатів України визначає квоту представництва, порядок висування та обрання делегатів конференції адвокатів регіонів. При цьому, зазначені положення не наділяють правом Раду адвокатів України визначати конкретних осіб, які без обрання у встановленому порядку набувають статусу делегатів конференції адвокатів міста Києва. Порядком висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, який було затверджено оскаржуваним рішенням № 155, було передбачено, що делегатами конференції з правом голосу є члени організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва, на яких покладається організаційно-технічне забезпечення конференції. У такий спосіб пункт 4 Порядку наділив голову Національної асоціації адвокатів України Ізовітову Л. П. правом одноособово наділяти осіб статусом делегата за власним розсудом, при цьому такими делегатами могла бути необмежена кількість осіб. Отже, рішення № 155 «Про скликання позачергової конференції адвокатів міста Києва, затвердження Порядку висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення квоти представництва» є таким, що прийняте з порушенням вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а тому підлягає визнанню нечинним. 06 серпня 2016 року у Будинку кіно Національної спілки кінематографістів України за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 6, відбулася конференція адвокатів міста Києва під головуванням адвоката Рафальської І. В. Для участі у конференції зареєструвались та отримали мандати 170 з 195 обраних на зборах адвокатів міста Києва делегатів. На конференції було вирішено встановити відсутність підстав для обрання нового складу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури міста Києва, підтверджено повноважність складу КДКА м. Києва, обраної на конференції адвокатів міста Києва 12 жовтня 2012 року, 29 січня 2015 року та правомірність прийнятих рішень у період з 2012 по 2016 роки, схвалено прийняті комісією рішення. Також 06 серпня 2016 року було визнано безпідставними та некомпетентними висновки тимчасової комісії Ради адвокатів України та констатовано відсутність порушень діючого законодавства у роботі Ради

адвокатів міста Києва. Крім того, вирішено звернутись до Служби безпеки України у зв'язку з діями окремих посадових осіб Ради адвокатів України, організаційного комітету, призначеного розпорядженням голови Ради адвокатів України Ізовітовою Л. П., які спрямовані на підрив основ правової системи України, авторитету адвокатури України. Також 06 серпня 2016 року на конференції було ініційовано створення організаційного комітету із скликання з'їзду адвокатів України. Позивачі зазначають, що незважаючи на законність роботи конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року, 13 вересня 2016 року Рада адвокатів України ухвалила Рішення № 191 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року», яким конференцію, проведену 06 серпня 2016 року, названо зібранням адвокатів, що проведене всупереч вимогам статей 47, 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», без відповідного порядку скликання, порядку висування та обрання делегатів та без встановленої квоти представництва, а тому визнано таке зібрання таким, що не має статусу конференції, а прийняті рішення такими, що не мають юридичних наслідків. Крім того, 05 листопада 2016 року мала місце робота конференції адвокатів міста Києва, на якій були прийняті рішення визнати такими, що не відбулися вибори 08 жовтня 2016 року до складу Ради адвокатів міста Києва, до складу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури міста Києва, до складу Ради адвокатів України, до складу Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, до складу Ревізійної комісії адвокатів міста Києва (10 вересня 2016 року та 08 жовтня 2016 року). Також було прийняте рішення визнати таким, що не набув повноважень голови Ради адвокатів міста Києва внаслідок обрання 08 жовтня 2016 року на посаду голови Ради адвокатів міста Києва – Рябенка П. К., а також такими, що не набули повноважень членів Ради адвокатів міста Києва 08 жовтня 2016 року Ростислав Богданович Пукало, Микола Володимирович Голодняк, Олександр Григорович Вознюк, Микола Дмитрович Солдатенко, Армен Сабірович Нерсесян, Олександр Леонідович Дульський, Анна Олександрівна Литвин, Ярослав Миколайович Бондаренко, Валерій Вінцентасович Джяутов, Ганна Кравчук, Зоя Володимирівна Ярош, Андрій Ігорович Циганков, Діана Леонідівна Назаренко, Тетяна Володимирівна Мироненко, Олег Валерійович Березюк, Олена Олександрівна Жогіна, Владислав Валерійович Білоцький, Євгеній Іванович Якима, Юрій Павлович Борисов, Володимир Володимирович Клочков, Надія Миколаївна Корінна, Андрій Володимирович Мамалига, Сергій Ілліч Афіндуліді, Владислав Вадимович Ситюк, Дмитро Олександрович Піліпенко. На конференції 5 листопада 2016 року були прийняті рішення про визнання таким, що не набув повноважень голови

Кваліфікаційно-дисциплінарної адвокатури міста Києва внаслідок обрання 03 жовтня 2016 року на посаду Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури міста Києва Орлов І. Ф., а також таким, що не набув повноважень представника адвокатів міста Києва у Раді адвокатів України 08 жовтня 2016 року Черезова І. Ю. Також визнано таким, що не набув повноважень представника адвокатів міста Києва у Вищий кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатури 08 жовтня 2016 року Кострюкова В. І., а також такими, що не набули повноважень голови та членів ревізійної комісії адвокатів міста Києва 10 вересня 2016 року та 08 жовтня 2016 року Вилкова С. В, Білака Я. Ю. та Танцюри Л. О. Також на зазначеній Конференції було визнано такими, що не набули повноважень членів Кваліфікаційно-дисциплінарної адвокатури міста Києва внаслідок обрання 08 жовтня 2016 року: Бєгунова О. О., Деревянчук В. А., Покотило І. М., Просянюк О. В., Розметов Р. Н., Сухомлинова Н. І., Титикало Р. С., Угрінчук Е. Р., Дрюк О. М., Гнатюк Т. В., Риков В. В., Дубчак Л. С., Заруцький О. В., Мостовенко С. В., Рибачковський К. Е., Нагорний О. В., Солодко Є. В., Тимченко Т. А., Волощук В. В., Нікітюк К. О. Позивачі зазначили, що адвокатами міста Києва, крім відповідачів, рішення конференції адвокатів міста Києва від 05 листопада 2016 року виконані. Крім того, 17 листопада 2016 року Радою адвокатів України, у неповноважному складі, прийнято рішення про роз'яснення для необмеженого кола осіб про відсутність правових наслідків конференції адвокатів міста Києва 05 листопада 2016 року. Дані рішення Ради адвокатів України прийнято поза межами компетенції Ради адвокатів України шляхом втручання у роботу та рішення конференції адвокатів регіону, яка Раді адвокатів України не підпорядковується та має власну, визначену законом компетенцію, а тому незаконно. Рада адвокатів України не наділена повноваженнями розглядати скарги на рішення конференції адвокатів регіонів, а тому усі прийняті рішення Радою адвокатів України щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року та 05 листопада 2016 року (рішення Ради адвокатів України від 13 вересня 2016 року та 17 листопада 2016 року), є нечинними.

Посилаючись на зазначені обставини, Ножовнік О. І. та Бачек М. А., з урахуванням уточнених позовних вимог, просили суд визнати нечинним з моменту прийняття рішення Ради адвокатів України від 11 червня 2016 року № 155 «Про скликання позачергової конференції адвокатів міста Києва, затвердження Порядку висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення квоти представництва»; визнати нечинним з моменту

прийняття розпорядження голови Ради адвокатів України від 13 липня 2016 року № 61 «Про доповнення складу організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва»; визнати нечинним з моменту прийняття рішення організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва від 22 липня 2016 року № 2 «Про заходи організаційно-технічного забезпечення проведення конференції адвокатів міста Києва»; визнати нечинним з моменту прийняття рішення Ради адвокатів України від 13 вересня 2016 року № 191 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року»; визнати нечинними з моменту прийняття рішення Ради адвокатів України від 17 листопада 2016 року № 266 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 05 листопада 2016 року» та № 267 «Про розгляд інформації звернення щодо відновлення адвокатського самоврядування у м. Києві і набуття статусу адвоката окремими особами».

Рішенням Подільського районного суду міста Києва, у складі судді Декаленко В. С., від 16 червня 2017 року задоволено позовні вимоги Ножовнік О. І. та Бачек М. А. Визнано нечинним з моменту прийняття рішення Ради адвокатів України від 11 червня 2016 року № 155 «Про скликання позачергової конференції адвокатів міста Києва, затвердження Порядку висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення квоти представництва». Визнано нечинним з моменту прийняття рішення Ради адвокатів України від 13 вересня 2016 року № 191 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року». Визнано нечинним з моменту прийняття розпорядження голови Ради адвокатів України від 13 липня 2016 року № 61 «Про доповнення складу організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва». Визнано нечинним з моменту прийняття рішення організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва від 22 липня 2016 року № 2 «Про заходи організаційно-технічного забезпечення проведення конференції адвокатів міста Києва». Визнано нечинним з моменту прийняття рішення Ради адвокатів України від 17 липня 2016 року № 266 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів м. Києва 05 листопада 2016 року» та № 267 «Про розгляд інформації звернення щодо відновлення адвокатського самоврядування у м. Києві і набуття статусу адвоката окремими особами».

Рішення суду першої інстанції мотивоване тим, що Радою адвокатів України скликана і проведена конференція адвокатів Київського регіону з

порушенням частини другої статті 47 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», що виразилось у відсутності попередньої пропозиції до Ради адвокатів міста Києва провести конференцію адвокатів міста Києва. Вказане порушення є підставою для визнання нечинними оспорюваних рішень та розпоряджень Ради адвокатів України.

Постановою Апеляційного суду міста Києва від 22 березня 2018 року рішення Подільського районного суду міста Києва від 16 червня 2017 року скасовано та ухвалено нове рішення, яким Ножовнік О. І. та Бачек М. А. відмовлено у задоволенні заявлених позовних вимог.

Рішення апеляційного суду мотивовано тим, що Рада адвокатів України, у силу своїх повноважень, передбачених частиною другою статті 47 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», мала правові підстави для проведення за своєю ініціативою конференції ради адвокатів м. Києва, з урахуванням невиконання Радою адвокатів міста Києва пропозиції, висловленої Радою адвокатів України у рішенні № 152 від 13 листопада 2015 року щодо проведення регіональної конференції адвокатів м. Києва. У силу Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», статутних повноважень, а також Положення «Про Раду адвокатів України», затвердженого З'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 року (зі змінами від 26 та 27 квітня 2014 року), Рада адвокатів України в період між з'їздами адвокатів України є фактично відповідальною за належний стан діяльності регіональних органів адвокатського самоврядування, координує та контролює діяльність рад адвокатів регіонів та сприяє їх діяльності. Виявивши порушення у діяльності Ради адвокатів міста Києва, які викладені у рішенні № 155 від 11 червня 2016 року, Рада адвокатів України мала право виносити рішення про призначення та проведення регіональної конференції адвокатів м. Києва. Разом з цим, звертаючись до суду з цим позовом Ножовнік О. І. та Бачек М. А. не довели суду, які саме їх права були порушені, не визнані чи оспорені відповідачами Радою адвокатів України в особі Національної асоціації адвокатів України, головою Ради адвокатів України, Національної асоціації адвокатів України Ізовітовою Л. П. та організаційним комітетом з проведення конференції адвокатів міста Києва.

У квітні 2018 року Ножовнік О. І. та Бачек М. А. подано касаційну скаргу на постанову Апеляційного суду міста Києва від 22 березня 2018 року.

У касаційній скарзі Ножовнік О. І. та Бачек М. А. просять скасувати постанову Апеляційного суду міста Києва від 22 березня 2018 року та залишити в силі рішення Подільського районного суду міста Києва від 16 червня 2017 року, посилаючись на неправильне застосування судом

апеляційної інстанції норм матеріального права та порушення норм процесуального права.

Доводи осіб, які подали касаційну скаргу, обґрунтовано тим, що апеляційним судом повно і всебічно не з'ясовано обставини справи, порушено принцип диспозитивності, допущено порушення положень статті 367 ЦПК України щодо меж апеляційного розгляду та допустимості доказів, не застосовано норми матеріального права, які підлягають до застосування, зокрема положення статей 1, 2, 6, 47, 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», статей 12, 13, 15 ЦК України, допущено викривлення встановлених фактів, не враховано, що відповідачі частково визнавали позовні вимоги та безпідставно звільнено відповідачів від доказування обставин, які покладені в основу рішення суду.

22 травня 2018 року ухвалою Верховного Суду відкрито касаційне провадження у справі за поданою касаційною скаргою.

У червні 2018 року Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури міста Києва, Радою адвокатів України та Ревізійною комісією адвокатів подано відзиви на касаційну скаргу, в яких вказано на її необґрунтованість та безпідставність.

08 листопада 2018 року ухвалою Верховного Суду справу за позовом Ножовнік О. І., Бачека М. А. до Ради адвокатів України в особі Національної асоціації адвокатів України, голови Національної асоціації адвокатів України та Ради адвокатів України Ізовітової Л. П., організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва, треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору: Рада адвокатів міста Києва в особі голови Рябенка П. К., Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури міста Києва в особі голови Орлова І. Ф., Ревізійна комісія адвокатів в особі голови Вилкова С. В., про визнання нечинними та скасування рішень та розпоряджень, за касаційною скаргою Ножовнік О. І., Бачека М. А. на постанову Апеляційного суду міста Києва від 22 березня 2018 року призначено до судового розгляду у порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи за наявними у ній матеріалами.

Частинами першою та другою статті 400 ЦПК України визначено, що під час розгляду справи в касаційному порядку суд перевіряє в межах касаційної скарги правильність застосування судом першої або апеляційної інстанції норм матеріального чи процесуального права і не може встановлювати або (та) вважати доведеними обставини, що не були встановлені в рішенні чи

відкинуті ним, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими.

Суд касаційної інстанції перевіряє законність судових рішень лише в межах позовних вимог, заявлених у суді першої інстанції.

Згідно з положеннями частини другої статті 389 ЦПК України підставами касаційного оскарження є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права.

Перевіривши доводи касаційної скарги та матеріали справи, колегія суддів дійшла наступних висновків.

Судами встановлено, що Рада адвокатів України 13 листопада 2015 року прийняла рішення за № 152 «Про скликання конференції адвокатів міста Києва, затвердження Порядку висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення квоти представництва», згідно якого було вирішено: скликати конференцію адвокатів м. Києва та зобов'язати Раду адвокатів м. Києва забезпечити проведення конференції адвокатів м. Києва з порядком денним:

- розгляд та затвердження звіту голови Ради адвокатів м. Києва;
- розгляд та затвердження звіту голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури м. Києва;
- розгляд та затвердження висновків ревізійної комісії адвокатів м. Києва;
- розгляд та затвердження висновку представника адвокатів м. Києва у складі Ради адвокатів України;
- розгляд та затвердження висновку представника адвокатів м. Києва у складі Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури;
- затвердження штатного розпису і кошторису Ради адвокатів м. Києва;
- затвердження штатного розпису і кошторису кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури м. Києва;
- про невиконання Радою адвокатів м. Києва рішень Ради адвокатів України з питань: ведення ЄРАУ (видача витягів з ЄРАУ, бланки яких за структурою та змістом відрізняються від затвердженої рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року № 262 та від 4 та 5 липня 2014 року № 82 форми); видачі посвідчень адвоката України (з порушенням статті 12 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»,

рішення Ради адвокатів України від 27 вересня 2013 року № 222), а також з інших питань.

11 червня 2016 року Рада адвокатів України прийняла рішення за № 155 «Про скликання позачергової конференції адвокатів міста Києва, затвердження Порядку висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення квоти представництва», яким було вирішено: скликати конференцію адвокатів м. Києва з наступним порядком денним: про обрання голови та членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури м. Києва; про затвердження штатного розпису і кошторису Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури м. Києва; щодо невиконання Радою адвокатів м. Києва рішень Ради адвокатів України з питань ведення ЄРАУ (видача витягів з ЄРАУ, бланки яких за структурою та змістом відрізняються від затвердженої рішеннями Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року № 262 та від 4 та 5 липня 2014 року № 82 форми), видачі свідоцтв про право на заняття адвокатською діяльністю (які не відповідають затвердженому рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 року № 272 зразку та опису); видачі посвідчень адвоката України (з порушенням статті 12 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», рішення Ради адвокатів України від 27 вересня 2013 року № 222); про ігнорування Радою адвокатів м. Києва та невиконання приписів щодо відрахування обов'язкової частини щорічних внесків, щодо невикористання єдиних бланків витягів з Єдиного реєстру адвокатів України та незастосування єдиної форми бланків посвідчення адвоката України та свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; утворити організаційний комітет з проведення конференції адвокатів м. Києва у складі Черезова І. Ю., Сердюк В. А., Смирнова А. О. Голодняк М. В., Солодко Є. В., Циганкова А. І. Назаренко Д. Л.; уповноважити голову Ради адвокатів України доповнювати склад організаційного комітету; встановлювати квоту представництва делегатів на конференцію; затвердити порядок висування та обрання делегатів конференції адвокатів м. Києва; затвердити регламент конференції адвокатів м. Києва; зобов'язано організаційний комітет з проведення конференції адвокатів м. Києва забезпечити проведення конференції адвокатів м. Києва (т.1 а.с. 19-28).

Рішенням організаційного комітету від 22 липня 2016 року № 2 «Про заходи організаційно-технічного забезпечення проведення конференції адвокатів міста Києва» визначено день, час та місце роботи конференції адвокатів регіону – 06 серпня 2016 року у Будинку кіно Національної

спілки кінематографістів України по вул. Саксаганського, 6, у м. Києві (т.1 а.с. 43-45).

Із змісту рішення № 155 від 11 червня 2016 року Ради адвокатів України слідує, що згідно висновку спеціальної тимчасової комісії з перевірки діяльності органів адвокатського самоврядування у м. Києві на предмет дотримання ними у своїй діяльності приписів Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у порушення приписів нормативно-правових актів та рішень вищих органів адвокатського самоврядування протягом всього часу чинності Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у м. Києві діяла громадська організація Київська міська КДКА, заснована її членами, яка у незаконний спосіб здійснювала функції регіонального органу адвокатського самоврядування КДКА м. Києва (без створення і реєстрації), тобто виконувала непритаманні їй функції, віднесені законодавством виключно до повноважень органу адвокатського самоврядування регіону (КДКА м. Києва), а саме: організовувала та проводила кваліфікаційні іспити, приймала рішення щодо видачі свідоцтв про складення кваліфікаційних іспитів, приймала рішення про зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю, здійснювала дисциплінарні провадження стосовно адвокатів, притягаючи їх до дисциплінарної відповідальності, приймала і зараховувала плату за складення кваліфікаційних іспитів, вирішувала інші питання, віднесені до виключних повноважень кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури цим Законом, рішеннями конференції адвокатів регіону, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, Ради адвокатів України, З'їзду адвокатів України. Крім того, спеціальною тимчасовою комісією були виявлені і інші порушення в діяльності Ради адвокатів Києва, висновок якої затверджений рішенням Ради адвокатів України № 153 від 11 червня 2016 року. Діяльність КДКА міста Києва не приведена у відповідність до приписів Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

06 серпня 2016 року у Будинку кіно Національної спілки кінематографістів України, в його різних приміщеннях, відбулось засідання конференції адвокатів м. Києва, які були скликані Радою адвокатів України, за участю голови Ради адвокатів України Ізовітової Л. П., та Радою адвокатів м. Києва, за участю голови Ради адвокатів м. Києва Рафальської І. В.

Конференція адвокатів міста Києва за участю голови Ради адвокатів України відбувалась 06 серпня 2016 року та 05 листопада 2016 року, а конференція адвокатів міста Києва за участю Рафальської І. В. мала місце 06 серпня 2016 року, 10 вересня 2016 року та 08 жовтня 2016 року.

На обох конференціях адвокатів м. Києва, члени кожної з яких вважали свою конференцію легітимною, без будь-якої спільної координації дій були обрані автономні органи адвокатського самоврядування м. Києва.

13 вересня 2016 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 191 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведення конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року», згідно пунктів 1, 2 якого роз'яснено, що у розумінні Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», квота представництва, порядок висування та обрання делегатів конференції адвокатів регіону і регламент затверджуються Радою адвокатів України окремо і обов'язково для кожної конференції адвокатів регіону, скликаної відповідним, визначеним законом суб'єктом скликання конференції, для вирішення питань, включених до її порядку денного. Зібрання адвокатів, що відбулося 06 серпня 2016 року у «Синій залі» Будинку кіно, яке найменувало себе, як «конференція адвокатів міста Києва» (під головуванням голови Ради адвокатів міста Києва Рафальської І. В.), проведене всупереч вимогам статей 47, 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», без відповідного, встановленого законом порядку скликання, встановленого порядку висування та обрання делегатів конференції і регламенту, а також без встановлення квоти представництва, а тому не має статусу конференції адвокатів регіону, як органу адвокатського самоврядування, а рішення такого зібрання не мають юридичних наслідків.

Частиною першою статті 15 ЦК України визначено право кожної особи на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання.

Відповідно до частини першої статті 16 ЦК України, частини першої статті 3 ЦПК України, 2004 року, кожна особа має право в порядку, встановленому законом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів.

Положеннями частини першої статті 4 ЦПК України визначено, що кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи законних інтересів.

Відповідно до положень статті 60 ЦПК України, 2004 року, кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу свої вимог та заперечень. Докази подаються сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі. Доказуванню підлягають обставини, які мають

значення для ухвалення рішення у справі і щодо яких у сторін та інших осіб, які беруть участь у справі, виникає спір.

Аналогічну норму містить частина перша статті 81 ЦПК України, відповідно до якої кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Звертаючись до суду із позовом, Ножовнік О. І. та Бачек М. А. вказували на те, що оскарженими рішенням Ради адвокатів України від 11 червня 2016 року № 155 «Про скликання позачергової конференції адвокатів міста Києва, затвердження Порядку висування та обрання делегатів конференції адвокатів міста Києва, Регламенту конференції адвокатів міста Києва та встановлення квоти представництва», розпорядженням голови Ради адвокатів України від 13 липня 2016 року № 61 «Про доповнення складу організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва», рішенням організаційного комітету з проведення конференції адвокатів міста Києва від 22 липня 2016 року № 2 «Про заходи організаційно-технічного забезпечення проведення конференції адвокатів міста Києва», рішенням Ради адвокатів України від 13 вересня 2016 року № 191 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року», рішенням Ради адвокатів України від 17 листопада 2016 року № 266 «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів міста Києва 05 листопада 2016 року» та № 267 «Про розгляд інформації і звернень щодо відновлення адвокатського самоврядування в місті Києві і набуття статусу адвоката окремими особами» були порушені їх права та інтереси.

Відповідно до частини другої статті 47 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» конференція адвокатів регіону скликається радою адвокатів регіону не рідше одного разу на рік. Конференцію може бути скликано також за пропозицією не менш як однієї десятої від загальної кількості адвокатів регіону, адреса робочого місця яких знаходиться у відповідному регіоні, або Ради адвокатів України. У разі якщо рада адвокатів регіону не скликає конференцію протягом тридцяти днів з дня надходження пропозиції про її скликання, адвокати, які підписали таку пропозицію, або Рада адвокатів України приймають рішення про утворення організаційного бюро зі скликання конференції адвокатів регіону. Організаційне бюро має права ради адвокатів регіону щодо скликання і забезпечення проведення конференції та визначає особу, яка головує на засіданні конференції.

У відповідності до положень частини четвертої статті 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» Рада адвокатів України складає порядок денний, забезпечує скликання та проведення з'їзду адвокатів України; визначає квоту представництва, порядок висування та обрання делегатів конференції адвокатів регіонів, з'їзду адвокатів України; забезпечує виконання рішень з'їзду адвокатів України; здійснює організаційне, методичне, інформаційне забезпечення ведення Єдиного реєстру адвокатів України, здійснює контроль за діяльністю рад адвокатів регіонів щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України та надання витягів з нього; затверджує регламент конференції адвокатів регіону, положення про раду адвокатів регіону, положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, положення про ревізійну комісію адвокатів регіону, положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги; встановлює розмір та порядок сплати щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, забезпечує їх розподіл і використання (якщо з'їздом адвокатів України прийнято рішення про сплату щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування та визначено напрями їх використання); визначає розмір відрахувань кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури; сприяє діяльності рад адвокатів регіонів, координує їх діяльність; сприяє забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів; приймає рішення про розпорядження коштами і майном Національної асоціації адвокатів України відповідно до призначень коштів і майна, визначених статутом Національної асоціації адвокатів України та рішеннями з'їзду адвокатів України; розглядає скарги на рішення, дії чи бездіяльність рад адвокатів регіонів, їх голів, скасовує рішення рад адвокатів регіонів; визначає друкований орган Національної асоціації адвокатів України; забезпечує ведення офіційного веб-сайту Національної асоціації адвокатів України; виконує інші функції відповідно до цього Закону та рішень з'їзду адвокатів України.

Суд апеляційної інстанції правильно встановив, що Рада адвокатів України при прийнятті рішень № 152 від 13 листопада 2015 року та № 155 від 11 червня 2016 року діяла у межах повноважень, визначених законом та мала правові підстави для скликання за своєю ініціативою конференції адвокатів міста Києва. Законність підстав для скликання Радою адвокатів

України конференції адвокатів міста Києва, які вказані у рішенні № 155 від 11 червня 2016 року, позивачами не спростовано.

Апеляційним судом при вирішенні спору не було встановлено порушення прав та інтересів позивачів при прийнятті Радою адвокатів України зазначених рішень.

Саме по собі непогодження позивачів із тим, що Рада адвокатів України скористалась правом на скликання конференції адвокатів регіонів, при недоведеності факту порушення, невизнання або оспорювання їх прав, не може бути підставою для визнання нечинними оскаржених рішень Ради адвокатів України.

Апеляційним судом вірно враховано, що рішення організаційного комітету з проведення конференції адвокатів м. Києва від 22 липня 2016 року № 2 «Про заходи організаційно-технічного забезпечення проведення конференції адвокатів м. Києва», розпорядження голови Ради адвокатів України № 61 від 13 липня 2016 року «Про доповнення складу організаційного комітету з проведення конференції адвокатів м. Києва», рішення Ради адвокатів України № 191 від 13 вересня 2016 року «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведення конференції адвокатів міста Києва 06 серпня 2016 року», рішення № 266 від 17 липня 2016 року «Щодо питань, які виникли у зв'язку з проведенням конференції адвокатів м. Києва 05 листопада 2016 року» і № 267 «Про розгляд інформації звернення щодо відновлення адвокатського самоврядування у м. Києві і набуття статусу адвоката окремими особами» є похідними від рішення № 155 від 11 червня 2016 року Ради адвокатів України про скликання конференції адвокатів м. Києва, а тому посилання позивачів на незаконність вказаних рішень визнані необґрунтованими.

Враховуючи викладене, суд апеляційної інстанції дійшов вірного висновку про відсутність правових підстав для задоволення заявлених позовних вимог.

За правилами частини першої, другої статті 410 ЦПК України суд касаційної інстанції залишає касаційну скаргу без задоволення, а судові рішення – без змін, якщо визнає, що рішення ухвалено з додержанням норм матеріального і процесуального права. Не може бути скасоване правильне по суті і законне рішення з одних лише формальних міркувань.

Доводи касаційної скарги не дають підстав для висновку про неправильне застосування судом апеляційної інстанції норм матеріального права та порушення норм процесуального права, яке призвело або могло призвести

до неправильного вирішення справи, а лише зводяться до переоцінки доказів.

Європейський суд з прав людини вказав, що пункт 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод зобов'язує суди давати обґрунтування своїх рішень, але це не може сприйматись як вимога надавати детальну відповідь на кожен аргумент. Суд апеляційної інстанції надав оцінку основним аргументам сторін.

Керуючись статтями 402, 409, 410, 415, 416, 418, 419 ЦПК України, Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду

П О С Т А Н О В И В :

Касаційну скаргу Ножовнік Олени Іванівни, Бачека Максима Анатолійовича залишити без задоволення.

Постанову Апеляційного суду міста Києва від 22 березня 2018 року залишити без змін.

Постанова суду касаційної інстанції набирає законної сили з моменту її прийняття є остаточною і оскарженню не підлягає.

Головуючий **Д. Д. Луспеник**

Судді **Б. І. Гулько**

Є. В. Синельников

С. Ф. Хопта

Ю. В. Черняк

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Помічник судді
Борисенко М.О.

Борисенко М. О.